lismaale viib Inglise-Itaalia Vahemere-kokkuleppe sõlmimisele. Inglismaa, Abessiinia allaheitmise peavastane ja Rahvasteliidu sanktsioonide peaautor, on valmis vaenukirvest maha matma. Ta elulised huvid on juba teisal.

Hispaania kodusõda.

Hispaania kodusõda on sündmus, mis jätab enda varju kõik muu rahvusvahelistes suhetes 1936. aasta teisel poolel. Kohe selle puhkemisel tulevad ilmsiks teiste riikide huvid Hispaania sündmuste vastu, nende enam-vähem varjatud või avalikud vahelesegamiskatsed Hispaanias käivaisse võitlustesse. Ja see vahelesegamine ja võõraste riikide vastupidi-käivad huvid ongi, mis kogu aja valab õli tulle Hispaanias, paisutab võitluse kirge ja metsikusi ja annab kodusõjale rahvaste-sõja iseloomu, millest üleeuroopalise avaliku konfliktini on ainult samm maad.

Sündmuste käik kodusõja puhkemiseni on iseenesest lihtne ja ei lasknud oodata ka nii verist lahendust. Veebruarikuu parlamendivalimistel oli tulnud võitjaks kesk- ja pahempoolsete erakondade poolt kujundatud rahvarinne, kes kujundas pahempoolse vabariiklase M. Azana poolt juhitud valitsuse. Valimiste platvormi alusel mõtles see valitsus asuda mõõdukaile sotsiaalseile reformidele maareformi, ilmliku kasvatuse, pankade ja suurtööstuse rahvusliku kontrolli näol jne. Reformide terav ots oli sihitud suurmaaomanike, sõjaväe, kiriku ja suurkapitalismi liialdatud eesõiguste ja omakasupüüdlikkuse vastu. Sest tuleb arvestada, et Hispaanias valitsesid peaaegu keskaegsed olud, kus laialdaste rahvakihtide vaesusele ja harimatusele on võimalik paralleele leida ainult vahest endisest Venest.

Eesti kroonika 1936, lk. 9